

Sorkki

Sorkin talosta lähti aikanaan maailmalle myös Arvi (Arvid) Olin.

Sorkin tilan omistusta voidaan seurata 1500-luvulta asti. Sorkin (ja Isotalon) osalta käytettävissä oleva vanha omistajaluettelo alkaa vuonna 1540 Niilo Mikonpojasta ja päättyy Carl Anders Mikonpoika Oliniin ja hänen puolisoonsa Mandaan. Carl Anders Olin oli Arvi Olinin isoisä. Arvi Olinin esi-isistä kerrotaan tarkemmin luvussa Arvin suku.

Ollilan kylä sijaitsee Vihdin Salmijärven rannalla. Tilan tarkempi sijainti on järviolueen lounaisosassa ja itse järvi on Vihdin itäreunalla melko lähellä Espoon rajaa. Ollilan korkeustaso on noin 60 merenpinnan yläpuolella.

Eri kylien oikeudellinen asema ei ollut aikaisemmillä vuosisadoilla yhtä tarkka kuin tämän päivän kunnallinen jaotus. Niinpä Ollilan kylä mainitaan välillä myös Espooseen kuuluvaksi.

Ollilan pientä kylää kuvataan vuonna 1627 tehdyssä

huonot ja pellot olivat kaskimaata, kahden talon kylä, niitetyt huonoja, alavia ja sammaleisia, jossain määrin tuohi-, niini- ja tukkimetsää; Humalatarha kotitarpeeksi, kalastetaan kylän alla olevassa järvessä; oli mylly."

inventaarissa seuraavasti: "Pellot jotenkin hyvät, jossain määrin kaskimaata, kahden talon kylä, niitetyt huonoja, alavia ja sammaleisia, jossain määrin tuohi-, niini- ja tukkimetsää; Humalatarha kotitarpeeksi, kalastetaan kylän alla olevassa järvessä; oli mylly."

Myös pitäjän historioitsija kirkkoherra A.J. Hipping mainitsee tämän myllyn kirjassaan Vihdin pitäjä (Beskrifning öfver Wichtis). Ollilan pellot olivat ilmeisesti huonot etenkin kuivina vuosina. Kylällä oli myös kaskimaata.

Nälkävuodet olivat koetelleet erityisesti maaseutua vuosisatojen saatossa. Tehdäkseen vastaisuudessa mahdolliseksi elatuksen hankkimisen lähempää, kehotti esivalta perustamaan pitäjänmakasiineja maaseudulle. Ensimmäinen kuninkaallinen kirje oli joulukuulta 1734 mutta se ei johtanut tulokseen ainakaan Vihdissä. Vasta kuninkaan toinen mahtikirje vuoden 1750 elokuussa pani vauhtia vihtiläisiin ja saman vuoden lokakuussa alkoivat maanomistajat tallettaa viljaa pitäjän viljavarastoon. Niihin liittyivät

vuonna 1755 myös Ollilan Sorkki ja Isotalo, kumpikin tila kahdeksalla kapalla viljaa.

Ollilan kylän pellot ja niityt jaettiin isossajaossa vuonna 1770. Kaikki tilukset jaettiin uudelleen vuonna 1840, jolloin Sorkki erotettiin Isotalon perintötalosta. Tilat ovat myöhemmin taas yhdistyneet.

Vuonna 1920 Sorkista ja Isotalosta lohkottiin Valkealähteen, Perälän, Tuskbackan ja Santalan torpat.

Sorkin tilan oltua useamman vuosisadan Olinien suvun hallussa teki Arvi Olinin isä Karl Johan Olin konkurssin ja Sorkki siirtyi Söörnäisten saha Oy:n ja Hyvinkään tehtaat Oy:n omistukseen vuosiksi 1893–1924. Vuonna 1924 tehdyllä kaupalla tila siirtyi sitten tunnetun poliitikon ja valtiomiehen Väinö Tannerin omistukseen.

Sorkin pitkäaikainen omistaja Väinö Tannerin poika Mikko Tanner (1916–2011) kertoo vuonna 1998 Sorkista näin: "Historian jäljet näkyvät. Salmijärven Kirvesniemessä on sahan perustukset ja rantamatalassa

on jäterimoja. Järven pohjassa on uppotukkeja. Toinen saha oli ollut Pyyslammella. Metsä oli heikossa kunnossa, kun saha oli tarvinnut tukkeja ja Hyvinkään Tehtaat polttopuita. Mylly oli vielä 20-luvulla tallessa Lummukan purolla. Puron yläjuoksulla on vieläkin nähtävissä kivipato, jolla varastoitiin käyttövoimaksi vettä lampeen. Padon lähellä kiipesivät humalat lepän runkoihin."

Sahat olivat höyrysahoja ja ilmeisesti Söörnäisten sahan 1890-luvulla perustamia.

Väinö Tannerin ostaessa Sorkin koko tilan pinta-ala oli 1 200 ha., josta viljeltyä alaa noin 50 ha. Pää- ja talousrakennukset olivat vanhoja ja huonokuntoisia.